

Okul Müdürlerinin Liderlik Stillерinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Üzerindeki Etkisi

ID Yakup YILDIRIM [Sorumlu Yazar]
Millî Eğitim Bakanlığı, yakupyildirim46@hotmail.com

ID Ahmet İNAL
Millî Eğitim Bakanlığı, ahmetinal1975@gmail.com

ID Mehmet Fatih YALDIZ
Millî Eğitim Bakanlığı, fatoyaldiz@hotmail.com

Makale Geliş Tarihi: 19.04.2023 **Makale Kabul Tarihi:** 13.06.2023 **Makale Yayın Tarihi:** 30.06.2023

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerine olan etkisini belirlemektir. **Yöntem:** Araştırmaya Adana ili Yüreğir ilçesinde görev yapan 92 (41 Kadın; 51 Erkek) beden eğitimi öğretmeni gönüllü olarak katılmıştır. Araştırmada öğretmenlere kişisel bilgi formu, okul müdürlerinin liderlik stilleri ölçeği ve örgütsel bağlılık ölçekleri uygulanmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında analiz edilmiştir. Öğretmenlerin demografik özellikleri frekans ve yüzde olarak verilmiştir. Ayrıca öğretmenlerin örgütsel bağlılık ve algıladıkları okul müdür liderlik stil ölçek boyutu ve alt boyutları ortalama ve standart sapma olarak verilmiştir. Bağımsız değişken olan okul müdürlerinin liderlik stillerinin Bağımlı değişken örgütsel bağlılık üzerindeki etki Regresyon analizi kullanılarak belirlenmiştir. **Bulgular:** Okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik stiline öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %31 oranında pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=0,31$, $r^2=0,20$, $p<0,000$). Sürdürümcü liderlik stiline öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %27 oranında negatif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=-1,37$, $r^2=0,27$, $p<0,000$). Serbest Bırakıcı liderlik stiline öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %28 oranında negatif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=-0,96$, $r^2=0,28$, $p<0,000$). **Sonuç:** Okul müdürlerinin liderlik stilleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri arasında bir ilişki olup, liderlik tarzlarının örgütsel bağlılığı etkilediği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Liderlik, Örgütsel Bağlılık, Dönüşümcü, Sürdürümcü

The Effect of School Principal's Leadership Styles on Physical Education Teachers' Organizational Commitment

ABSTRACT

Purpose: The aim of this research is to determine the effect of school principals' leadership styles on physical education teachers' organizational commitment levels according to teacher perceptions. **Method:** 92 (41 Female; 51 Male) physical education teachers working in Yüreğir district of Adana province participated in the research voluntarily. In the research, personal information form, school principals' leadership styles scale and organizational commitment scales were applied to the teachers. The obtained data were analyzed in SPSS program. Demographic characteristics of teachers are given as frequency and percentage. In addition, teachers' organizational commitment and perceived school principal leadership style scale dimension and sub-dimensions are given as mean and standard deviation. The effect of the leadership styles of the school principals, which is the independent variable, on the dependent variable organizational dependency was determined by using Regression analysis. **Results:** It was found that the transformational leadership style of the school principals had a positive and significant effect on the organizational commitment level of the teachers at the rate of 31% ($\beta=0,31$, $r^2=0,20$, $p<0,000$). It was found that the sustainable leadership style affected the organizational commitment level of teachers negatively at a rate of 27% ($\beta=-1,37$, $r^2=0,27$, $p<0,000$). It was found that the liberating leadership style affected teachers' organizational commitment level negatively by 28% ($\beta=-0,96$, $r^2=0,28$, $p<0,000$). **Conclusion:** As a result, there is a relationship between the leadership styles of school principals and the organizational commitment levels of physical education teachers, and it has been found that leadership styles affect organizational commitment.

Keywords: Physical Education, Leadership, Organizational Commitment, Transformational, Sustainable

GİRİŞ

Liderler, buldukları örgütteki insanlar üzerinde önemli bir etkiye sahiptir (Yukl, 1989). Bir örgüte ya da topluluğa lider olan bireyle; “motivasyon, güvenilirlik, cesaretlilik ve alanında bilirkişilik” gibi niteliklere sahip olmalıdır (Can, 2014). Liderler, toplumda sahip oldukları “Erdem ve Bilge” özellikleri ile öne çıkmaktadır (Bilgivar, 2018). Liderlik, bir grup, örgüt ya da kurumların yapısında yer alan ve bu yapının merkezini oluşturan kavramdır. Örgütler, kendi amaçlarını gerçekleştirmek için nitelikli bir lidere ihtiyaç duymaktadır. Tüm örgüt ya da kurumlarda önemli bir pozisyon olan liderlik, eğitim kurumlarında da önemli bir yere sahiptir (Can, 2009).

Eğitim kurumlarında çalışan yöneticilerin, kurumun eğitim sorumluları olan öğretmenler üzerindeki pozitif etkileri, kurumu daha etkin bir kuruma dönüştürmede ve mevcut etkileşimi geliştirmede etkilidir. Ayrıca bu durum öğretmenler arası iletişimi, görev sorumluluklarını ve örgütsel bağlılıkları geliştirmektedir (Can, 2009; Akan, Yalçın ve Yıldırım 2014).

Alan yazın incelendiğinde okul müdürlerinin liderlik stilleri ile ilgili birçok araştırma yapıldığı görülmektedir. Yapılan araştırmalar; “örgütsel sinerji (Yıldırım, 2021), ders denetim yeterlilikleri (Özdemir, 2020), okul mutluluğu (Şahin, 2019), politik beceriler (Nair, 2018), okul kültürü ve iklimi (Boyraz, 2018), psikolojik danışmanların yabancılaşması (Yılmazlar, 2018), okul kültürü (Işıldak, 2017), öğretmenlerin örgütsel sağlık (Yıldırım, 2006)” arasındaki ilişkilerin ele alındığı araştırmalardır. Ancak literatür incelendiğinde, “okul müdürlerinin liderlik stilleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeylerini” inceleyen çalışmaların sınırlı sayıda olduğu görülmüştür. Bu bağlamda bu araştırma okul müdürlerinin liderlik tarzlarının öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

MATERYAL & METOT

Araştırma Modeli

Araştırmanın amacı, okul müdürlerinin liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyine etkisi olup olmadığını belirlemektir. Araştırma ilişkisel tarama modelinde yürütülmüştür. İlişkisel tarama modeli, “iki veya daha fazla değişken arasındaki birlikte oluşan değişimin varlığını ve derecesini belirlemek için gerçekleştirilir.” Bir değişkende meydana gelen değişim oranının saptanması ile başka değişkende oluşan farklı durumun belirlenmesi amacıyla uygulanan modeldir (Öztürk ve ark., 2023; Bahçivan ve ark., 2022; Karasar, 2009).

Bu araştırmada, öğretmenler tarafından algılanan okul müdürlerinin liderlik stilleri bağımsız değişken; öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ise bağımlı değişken olarak ele alınmıştır.

Katılımcılar

Araştırmanın katılımcı grubu, 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılında Adana ili Yüreğir ilçesindeki okullarda görev yapan öğretmenlerdir. Katılımcılar Kolayda örnekleme ile saptanmıştır (Çalı ve Doğar, 2021; Çevik ve ark., 2019). Bu yöntem, en yakın ve kolay örnekleme belirlenmesinde etkin olduğu ve ekonomiklik sağladığı için araştırmacı tarafından tercih edilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmanın veri toplama araçları; Kişisel Bilgi Formu, Çoklu Liderlik ölçeği, Örgütsel bağlılık ölçeği'dir. Ölçek araştırmanın EK'ler bölümünde yer almaktadır.

Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacı tarafından hazırlanan Kişisel Bilgi Formu kullanılmıştır. Bu formda öğretmenlerin demografik özellikleri belirlenmiştir.

Örgütsel Bağlılık Ölçeği

Öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri Allen ve Meyer (1990) tarafından geliştirilen ve 18 madden oluşan ölçek ile belirlenmiştir. Ölçek 5'li likert tipidir. Ölçeğin güvenilirliğini Allen ve Meyer duygusal bağlılık boyutu $\alpha=0,87$; normatif bağlılık boyutu $\alpha=0,79$ ve devam bağlılığı boyutu $\alpha=0,75$ olacak şekilde saptamıştır. Örgütsel bağlılığa ait 3, 4, 6 ve 7. maddeler ters kodlanmıştır. "Ölçekte bulunan maddelerin örgütsel bağlılık boyutları açısından sınıflandırılması aşağıda verilmiştir: Örgüt bağlılığını ölçmek için kullanılan ölçekte bulunan alt boyutlar ve onlarla ilişkili maddeler; duygusal bağlılık boyutu: 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. maddelerden; normatif bağlılık boyutu: 7, 8, 9, 10, 11 ve 12. maddelerden, devam bağlılığı boyutu ise 13, 14, 15, 16, 17 ve 18. maddelerden oluşmaktadır." Ölçek araştırmanın EK'ler bölümünde yer almaktadır.

Liderlik Stilleri Ölçeği

Öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri Akan, Yalçın ve Yıldırım 2014 tarafından geliştirilen ölçek ile belirlenmiştir. Ölçek 5'li likert tipinde 35 madde ve 3 liderlik stilinden (Dönüşümcü, Sürdürümcü ve Serbest Bırakıcı) oluşmaktadır. "Okul Müdürlerinin Liderlik Stilleri Ölçeği" (OMLSÖ), 35 maddeden oluşmaktadır. Dönüşümcü stil 20 maddeden, sürdürümcü 7 maddeden ve serbest bırakıcı 8 maddeden oluşmuştur. "Ölçekte; "Dönüşümcü Liderlik" boyutundan alınabilecek en yüksek puan 100, en düşük puan 20'dir. "Serbest Bırakıcı

Liderlik” boyutundan alınabilecek en yüksek puan 35, en düşük puan 7’dir. Sürdürümcü liderlik boyutundan alınabilecek en yüksek puan 40, en düşük puan 8’dir.”

İstatistiksel Analiz

Verilerin analizinde SPSS programı kullanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin demografik özellikleri frekans ve yüzde olarak, ayrıca okul müdürlerinin liderlik stilleri ve öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyleri ortalama ve standart sapma olarak verilmiştir. Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeylerine olan etkisi Doğrusal Regresyon analizi ile belirlenmiştir. Bu araştırma için anlamlılık $p=0,05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Demografik Özellikleri

	n	%
Cinsiyet		
Kadın	41	44,6
Erkek	51	55,4
Toplam	92	100,0
Yaş		
30-35 Yaş	22	23,9
36-40 Yaş	21	22,8
41-45 Yaş	26	28,3
46-50 Yaş	11	12,0
50 Yaş Ve Üzeri	12	13,0
Toplam	92	100,0
Eğitim Durumu		
Lisans	69	75,0
Yüksek Lisans	18	19,6
Doktora	5	5,4
Toplam	92	100,0
Çalıştığı Unvan		
Kadrolu Öğretmen	48	52,2
Uzman Öğretmen	38	41,3
Baş Öğretmen	6	6,5
Toplam	92	100,0
Görev Süresi		
1-10 Yıl	24	26,1
11-20 Yıl	37	40,2
21-30 Yıl	22	23,9
31 Yıl Ve Üzeri	9	9,8
Toplam	92	100,0

Tablo 1’de öğretmenlerin demografik özellikleri verilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %44,6’sı Kadın ve %55,4’ü Erkeklerden oluşmaktadır. Öğretmenlerin % 75’i Lisans, %19,6’ Yüksek Lisans ve %5,4’ü Doktora mezunudur. Öğretmenlerin çalıştıkları unvan durumu incelendiğinde %52,2’si Kadrolu Normal öğretmen %41,3’ü Uzman öğretmen ve

%6,5'i Baş öğretmendir. Meslekteki görev süreleri incelendiğinde öğretmenlerin %26,1'i 1-10 yıl, %40,2'si 11-20 yıl, %23,9'u 21-30 yıl ve %9,8'i 31 yıl ve üzeri süredir görev yapmaktadır.

Tablo 2. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Algılarına Göre Okul Müdürlerinin Liderlik Stilleri

	Dönüşümcü Liderlik Stili	Sürdürümcü Liderlik Stili	Serbest Bırakıcı Liderlik Stili
\bar{x}	72,29	22,16	16,81
SS	22,37	4,75	6,84

Tablo 2'de beden eğitimi öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri incelenmektedir. Buna göre öğretmenlerin okul müdürlerini 72,29±22,37 Dönüşümcü, 22,16±4,75 Sürdürümcü ve 16,81±6,84 Serbest Bırakıcı lider olarak algıladığı saptanmıştır.

Tablo 3. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılık Boyutları

	Duygusal Bağlılık	Normatif Bağlılık	Devam Bağlılığı	Örgütsel Bağlılık Toplam
\bar{x}	21,54	20,38	16,29	58,21
SS	5,21	6,00	4,47	12,47

Tablo 3'de beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar incelenmektedir. Öğretmenlerin 21,54±5,21 Duygusal Bağlılık, 20,38±6,00 Normatif Bağlılık ve 16,29±4,47 Devam Bağlılık puanlarına sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca öğretmenlerin toplam örgütsel bağlılık düzeyleri 58,21±12,47 olarak gözlemlenmiştir.

Tablo 4. Dönüşümcü Liderlik Stilinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Etkisi

	β	Standart Hata	Beta	t	r	r²	p
Örgütsel Bağlılık	0,31	0,04	0,55	6,37	0,55	0,31	0,000***
p<0,001***							

Tablo 4'te beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Dönüşümcü liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 4'teki sonuca göre, okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik stiline öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %31 oranında açıklamaktadır ($\beta=0,31$, $r^2=0,20$, $p<0,000$).

Tablo 5. Sürdürümcü Liderlik Stilinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Etkisi

	β	Standart Hata	Beta	t	r	r²	p
Örgütsel Bağlılık	-1,37	0,23	-0,52	-5,84	0,52	0,27	0,000***
p<0,001***							

Tablo 5'te beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Sürdürümcü liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 5'teki sonuca

göre, okul müdürlerinin Sürdürümcü liderlik stilinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %27 oranında açıklamaktadır ($\beta=-1,37$, $r^2= 0,27$, $p<0,000$).

Tablo 6. Serbest Bırakıcı Liderlik Stilinin Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Örgütsel Bağlılıkları Üzerindeki Etkisi

	β	Standart Hata	Beta	t	r	r^2	p
Örgütsel Bağlılık	-0,96	0,16	-0,53	-5,87	0,53	0,28	0,000***

p<0,001***

Tablo 6’da beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Serbest Bırakıcı liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 6’daki sonuca göre, okul müdürlerinin Serbest Bırakıcı liderlik stilinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyini %28 oranında açıklamaktadır ($\beta=-0,96$, $r^2= 0,28$, $p<0,000$).

TARTIŞMA ve SONUÇ

Araştırma beden eğitimi öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyine olan etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır. Araştırmaya toplamda 92 öğretmen katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin %44,6’sı Kadın ve %55,4’ü Erkeklerden oluşmaktadır. Öğretmenlerin % 75’i Lisans, %19,6’ Yüksek Lisans ve %5,4’ü Doktora mezundur. Öğretmenlerin çalıştıkları unvan durumu incelendiğinde %52,2’si Kadrolu Normal öğretmen %41,3’ü Uzman öğretmen ve %6,5’i Baş öğretmendir. Meslekteki görev süreleri incelendiğinde öğretmenlerin %26,1’i 1-10 yıl, %40,2’si 11-20 yıl, %23,9’u 21-30 yıl ve %9,8’i 31 yıl ve üzeri süredir görev yapmaktadır.

Tablo 2’de beden eğitimi öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri incelenmektedir. Buna göre öğretmenlerin okul müdürlerini $72,29\pm 22,37$ Dönüşümcü, $22,16\pm 4,75$ Sürdürümcü ve $16,81\pm 6,84$ Serbest Bırakıcı lider olarak algıladığı saptanmıştır. Elde edilen bu sonuçlara göre beden eğitimi öğretmenlerinin çalıştıkları okul müdürlerinin liderlik stillerinde en yüksek oranda Dönüşümcü, Sürdürümcü ve Serbest Bırakıcı stile sahip olduğunu belirtmiştir. Literatürde yapılan araştırmalarda bu araştırmayı destekler niteliktedir (Yıldırım, 2021; Şahin, 2019; Özdemir, 2020). Bu bulgular neticesinde, beden eğitimi öğretmenlerinin kurum müdürlerini değişime ve dönüşüme açık olduğu, öğretmenlerin fikirlerini ve bireysel niteliklerini önemseyerek çalışıp örgütün hedeflere ulaşmasına katkıda bulunan bir yapıda olduğu söylenebilir. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenleri, okul müdürlerinin serbest bırakıcı bir lider olarak görmemektedir. Buna göre, eğitim-öğretim süreci boyunca faaliyetlerde okul müdürlerinin de sürecin bir parçası olduğu, örgütün hedeflerine ulaşmasına daha çok katkıda bulunabileceği söylenebilir.

Tablo 3’de beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar incelenmektedir. Öğretmenlerin 21,54±5,21 Duygusal Bağlılık, 20,38±6,00 Normatif Bağlılık ve 16,29±4,47 Devam Bağlılık puanlarına sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca beden eğitimi öğretmenlerinin toplam örgütsel bağlılık düzeyleri 58,21±12,47 olarak gözlemlenmiştir. Bozkurt (2017) okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyine olan etkisini incelediği araştırmada, öğretmenlerin en yüksek duygusal bağlılık düzeyine sahip olduğunu, ayrıca ortalama 60,94 toplam örgütsel bağlılık skoruna sahip olduğunu bulmuştur. Bu sonuçlara göre beden eğitimi öğretmenlerinin kurumlarına olan bağlılıklarında en önemli faktörün Duygusal bağlılık olduğu söylenebilir.

Tablo 4’te beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Dönüşümcü liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 4’teki sonuca göre, okul müdürlerinin dönüşümcü liderlik stiline beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyini %31 oranında pozitif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=0,31$, $r^2= 0,20$, $p<0,000$). Tablo 5’te beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Sürdürümcü liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 5’teki sonuca göre, okul müdürlerinin Sürdürümcü liderlik stiline beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyini %27 oranında negatif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=-1,37$, $r^2= 0,27$, $p<0,000$). Tablo 6’te beden eğitimi öğretmenlerinin algıladıkları okul müdürlerinin Serbest Bırakıcı liderlik stillerinin, öğretmenlerin örgütsel bağlılığı üzerindeki etkisi incelenmiştir. Tablo 6’teki sonuca göre, okul müdürlerinin Serbest Bırakıcı liderlik stiline beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyini %28 oranında negatif yönde anlamlı olarak etkilediği bulunmuştur ($\beta=-0,96$, $r^2= 0,28$, $p<0,000$).

Bozkurt (2017) okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık düzeyine olan etkisini incelediği araştırmada, okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılıkları üzerinde pozitif yönde anlamlı bir etkisi olduğunu bulmuştur ($r=,359$, $P=0,001$). Ayrıca liderlik alt boyutlarından Dönüşümcü Liderlik alt boyutu ile Örgütsel Bağlılık arasında pozitif yönde güçlü bir korelasyon ($r=0,628$, $P=0,001$) ve Serbest Bırakıcı Liderlik alt boyutu ile Örgütsel Bağlılık arasında negatif yönde çok zayıf korelasyon bulmuştur ($r= -0,253$, $P=0,001$). Balay’a (2000) Dönüşümcü Liderlik özelliklerine sahip okul yöneticilerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılık üzerinde etkili olabileceğini düşünmektedir Buluç’un (2009), “Öğretmenlerin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki” adlı araştırma sonuçlarına göre, dönüşümcü liderlik davranışları ile örgütsel bağlılık arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki vardır. Serbest Bırakıcı liderlik davranışları ile

örgütsel bağlılık arasında ise negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Araştırmada elde edilen bulgular literatürdeki bulgularla benzerlik göstermektedir. Araştırmada, beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık algularıyla en yüksek pozitif ilişkinin dönüşümcü liderlik stilinde olduğu görülmektedir. Liderlik stilleri içerisinde örgütsel bağlılığın en fazla yordayıcısının yine dönüşümcü liderlik olduğu tespit edilmiştir. “Dönüşümcü liderlik, birlikte olma sorumluluğu, karşılıklı beklenti ve işbirliği kavramlarını en yüksek seviyede dikkate alır. Bu tarz anlayışa sahip liderler takımlarının dönüşümünü sağlayabilir ve mükemmeliyeti inşa edebilme imkânı elde ederler. Okul müdürleri, örgütün hedeflerine ulaşma konusunda öğretmenlerle birlikte hareket eder. Öğretmenlere göre, örgütsel bağlılık en çok duygusal bağlılıktan geçmektedir. Duygusal bağlılık, öğretmenin kendisini örgütün bir parçası olarak görmesi ve örgütün ayrılmaz bir parçası olduğu hissine ulaşmasıdır. Dönüşümcü liderlik stilini sergileyen okul müdürlerinin öğretmenler ve onları yetiştireceği öğrenciler açısından ne kadar önemli olduğunu ortaya koyması açısından faydalıdır.

Sonuç olarak okul müdürlerinin liderlik stilleri ile beden eğitimi öğretmenlerinin örgütsel bağlılık düzeyleri arasında bir ilişki olup, liderlik tarzlarının örgütsel bağlılığı etkilediği bulunmuştur. Bu sonuçlar doğrultusunda okul müdürlerinin liderlik tarzları, aynı eğitim çatısı altında olan beden eğitimi öğretmenlerinin kuruma olan bağlılıklarının artmasında önemli bir değişken olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda müdürlere liderlik davranışları konusunda hizmet içi eğitimlerin faydalı olacağı söylenebilir.

KAYNAKLAR

- Akan, D., Yalçın, S. & Yıldırım, İ. (2014). Okul Müdürlerinin Liderlik Stillерinin Geliştirilmesi (OMLSÖ). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(51): 392- 415.
- Allen, N.J. ve Meyer, J. P., (1990). Organizational socialization tactics: a longitudinal analysis of links to newcomers, commitment and role orientation. *Academy of Management Journal*, 33 (4), s.847-858.
- Balay, R. (2000). *Özel ve resmi liselerde yönetici ve öğretmenlerin örgütsel bağlılığı* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bilgivar, O. O. (2018). Arketipsel Liderlik Eğitim Modeli: Karma Gömülü Deneysel Çalışma. *Journal of Turkish Studies*, 13(27): 225–262.
- Boyras, A. (2018). *Özel eğitim okul müdürlerinin liderlik stillerinin okul kültürü ve iklimine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Yeditepe Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bozkurt, E. (2017). *Okul müdürlerinin liderlik stillerinin öğretmenlerin örgütsel bağlılıklarına etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Buluç, B. (2009). Sınıf öğretmenlerinin algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri ile örgütsel bağlılık arasındaki ilişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 57(57), 5-34.
- Can, N. (2009). Öğretmenlerin Sınıfta ve Okulda Liderlik Davranışları, *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2): 385-399.
- Can, N. (2014). *Öğretmen liderliği*. Ankara: Pegem Akademi.

- Işıldak, F. (2017). *Öğretmen algılarına göre okul müdürlerinin liderlik stilleri ile okul kültürü arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). Bahçeşehir Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım
- Nair, A. (2018). *Okul müdürlerinin liderlik stilleri ile politik beceriler arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özdemir, İ. (2020). *Okul müdürlerinin liderlik stillerinin ders denetim yeterliliklerine etkisi* (Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çanakkale.
- Şahin, B. (2019). *Okul müdürlerinin liderlik stillerinin okul mutluluğunu yordama düzeyi* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Yıldırım, C. (2006). *Okul müdürlerinin liderlik stillerinin örgütsel sağlık üzerindeki etkisi* (Ankara ili örneği) (Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldırım, Ş. (2021). *Etkili lider sinerjik okul: Okul müdürlerinin liderlik stilleri ile örgütsel sinerji arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Yılmazlar, O. (2018). *Psikolojik danışmanların yabancılaşması üzerinde okul müdürlerinin liderlik stillerinin rolünün incelenmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rize.
- Yukl, G. (1989). Managerial Leadership: A Review of Theory and Research. *Journal of Management*, 15(2): 251-289.
- Öztürk, B., Büyüktaş, B., Bahçivan, İ., Balıkçı, M., & Sangün, L. (2023). Concurrent validity of the athla velocity application for measuring tennis service ball velocity. *Journal of Human Sport and Exercise*. <https://doi.org/10.14198/jhse.2023.183.16>.
- Bahçivan İ., Öztürk, B., Engin, H., Balıkçı, M., Büyüktaş B., ve Sangün L. (2022). *Futbolcularda Biyolojik Olgunlaşma Düzeyi İle Sprint, Yön Değiştirme Sürati ve Sıçrama Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. 7. Uluslararası Sağlıklı Yaşam Kongresi. 17-18 Aralık 2022. İstanbul.
- Çalı, O., & Doğar, Y. (2021). Spor Lisesi Öğrencilerinin Kariyer Kaygılarının İncelenmesi. *Journal of Physical Education & Sports Science/Bedensel Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(1).
- Çevik, H., Şimşek, K. Y., Mercanoğlu, A. O., & Bayram, A. (2019). Spor Etkinliklerine Yönelim Ölçeğinin Türkçe Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 10(2), 149-163.